

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiantur ...

Continens Librum Quartum & Quintum Decretalium

**Axel, Johannes Honorius van
Coloniae Agrippinae, 1656**

Titulus XIV. De clericis pugnantibus in duello.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61572)

fiastica traditur sepultura, c. 2. in 2. resp. h. tit. Pœnæ excommunicationis & interdicti sublatae sunt per extravag. Ioan. XXII. unicam hoc tit. alius ludus ad ostendendum
 3 † vires extra torneamenta de iure Canonico non prohibetur, sicut est luctari, saltare, lapidem vel hastas projicere, l. solent §. fin. & l. seq. ff. de aleat. idem ad damnum inde emergens quis non tenetur, Pan. in c. 1. in fine hoc tit. per l. qua actione §. si in collatione ff. ad leg. Aquil.

Titulus XIV.

De clericis pugnantibus in duello.

S V M M A R I A.

- 1 **DUELUM** iure decretalium non inhabilitat laicum.
- 2 **Certis casibus** permittitur, quinque concurrentibus.
- 3 **Clerici sponte** duellum alicui offerentis vel oblatum suscipientis pœna.
- 4 **Concilium Tridentinum** decretalium duellorum usum penitus exterminavit sub gravissimis pœnis.
- 5 **Quas clemens octavus** extendit ad pugnantem in duello privato & ad divulgantes cartulas provocatorias.

Dicit rubrica de clericis, quia iure decretalium duellum, † non inhabilitat laicum, nec reddit eum criminofum crimine enormi, Rot. divers. decis. 30. par. 3. lib. 3. per quam receditur à decis. 94. par. 3. lib. 2. per not. à Felin. in c. 2. num. 2. & seqq. & ibi Can. de rescript. Ias. in l. hoc iure num. 23. & seqq. ff. 2 de just. & jur. & ibi DD. Imò in certis † casibus permittitur concurrentibus quinque requisitis, latè Franc. Marc. quest. 731. & qu.

seq. ubi num. 5. ponit exquisita par. 2. Clericus si alicui sponte † duellum obtulerit, vel oblatum susceperit, sive victus sive victor fuerit deponitur, c. 1. hoc tit. ac inhabilitatur ad beneficia, c. studeat & ibi gloss. pen. 50. dist. c. 2. hoc tit. Put. decis. 70. lib. 3. facit c. præsbyterum & ibi gloss. 2. 28. dist. & sive ipse sive alius pro eo pugil datus in duello pugnaverit & adversarium interfecerit aut mutilaverit incurrit irregularitatem, nec excusat eum consuetudo contraria, c. 2. hoc tit. Episcopus iure decretalium dispensat cum clerico ineunte duellum, si mors aut membri mutilatio secuta non sit c. 1. §. fin. hoc tit. nec non cum sacerdote ad simplex beneficium, & non ad officium, quando per pugilem datum adversarium interfecit, c. studeat 50. dist. in fi. & ibi gl. pen. & Can. c. 2. in fine hoc tit. quæ jura per decreta Concilii Tridentini sublata videntur, juxta quæ pugnant in duello infamia notatur, quam E. non potest abolere, dictum est supra de off. ordin. §. pen. nec cum homicida voluntario dispensare potest ad simplex beneficium, c. cum etiam sess. 14.

Ex decretis Concilii Tridentini † detestabilis duellorum usus penitus exterminatur. Principes qui locum ad monomachiam in terris suis inter Christianos concesserint, eo ipso sunt excommunicati, ac jurisdictione & dominio civitatis, castri, aut loci, quod ab Ecclesia obtinent privati intelliguntur, & si feudalia directis Dominis statim acquiruntur, qui vero pugnam commiserint, & eorum patrini, excommunicationis, omnium suorum bonorum proscriptionis, ac perpetuæ infamiae notam incurrunt, & ut homicidæ juxta sacros Canones puniuntur, & decedentes in ipso conflictu perpetuo carent Ecclesiastica sepultura. Illi qui consilium in causa duelli,

duelli, tam in iure quam facto dant, aut id suadent, nec non spectatores excommunicationis ac perpetuæ maledictionis vinculo tenentur nõ obstante privilegio seu consuetudine etiam immemorabili, *c. detestabili* *5. lio sess. 25.* quas pœnas ¶ Clemens Papa octavus in sua constitutione edita 16. Cal. Septembris 1592. Pontificatus anno primo adpugnantes in duello etiam privatim nec non admittentes scribentes aut divulgantes chartulas provocatorias aut scripta, quæ dicuntur manifesta, vel etiam verbo denunciantes, eorumque fautores & complices extendit, quia monomachia non est vera probatio & per eam tentatur Deus. *c. monomachiam 2. quæst. 5.*

Titulus XV.

De Sagittariis.

SUMMARIÆ.

1. SAGITTARII & Balistarii quando sunt excommunicandi.

1 SAGITTARII & Balistarii sunt excommunicandi, (hanc artem exercent contra Catholicos aut Christianos in bello injusto, nam data iustitia belli licitum est pugnare quibuscunque armis & decipere inimicum parando infidias. *c. unico hoc tit. & ibi gloss. & Can. c. Dominus 23. qu. 2. & c. ut pridem 23. quæst. 8.*

Titulus XVI.

De adulteriis & stupro.

SUMMARIÆ.

1 COITVS omnis præter uxorem est damnatus & punibilis quoad pœnam spiritualem.

2 Coitus dicitur damnatus lege civili ubi aliqua pœna temporalis imponitur per aliquam constitutionem, vel quando imponitur pœna extraordinaria.

3 ADULTERII accusatio & castigatio est mixti fori.

4 CONCUBINATVS est crimen mere Ecclesiasticum.

5 ADULTERII pœna canonica sunt varia, prima excommunicatio & amissio debiti conjugalis.

6 Secunda separatio thori & mutua servitutis.

7 Tertia amissio dotis donationis propter nuptias ac lucri ex statuto, vel pacto debiti quando matrimonium separatur iudicio Ecclesie.

8 Vxor putativa, an amittit dotem propter adulterium.

9 Quarto potest Episcopus ex mero officio adulterum & adulteram laicos excommunicare.

10 Quinto maritus non debet adulteræ subministrare necessaria.

11 Sexto ex decretis Concilii Tridentini concubinari, tam soluti quam uxorati si ab ordinario ter admoniti concubinas à se non seiunxerint excommunicantur, & si per annum in concubinato censuris neglectis permanserint contra eos ab ordinario pro qualitate criminis proceditur.

12 Septimo detrusio in monasterium.

13 Octavo ex rigore inducit impedimentum impediens matrimonium.

14 Nono Calvatio.

15 CONIVX conjugem de adulterio impetere non potest, quando ipse adulterium commississe convincitur, quando agatur civiliter.

16 Secus si ageretur ad pœnam legalem.

17 SACERDOS ex confessione mulieris maritata asserentis se cum eo commississe adulterium non potest puniri.

18 STUPRANS virginem si laicus est, tenetur